

Metsistä monipuolista hyötyä kunnille

Metsäteollisuus ry:n ja Kuntaliiton
webinaari kuntavaaliehdokkaille

3.3.2021

Webinaarin ohjelma

Tilaisuuden avaus

Timo Jaatinen, Metsäteollisuus ry:n toimitusjohtaja

Metsien merkitys kunnille

Timo Reina, Suomen Kuntaliitto ry:n varatoimitusjohtaja

Monipuolinen metsänhoito tarjoaa myös kunnille parhaan hyödyn

Karoliina Niemi, Metsäteollisuus ry:n metsäjohtaja

Käytännön kokemuksia kunnista

Merja Kuukkanen,
metsätalousinsinööri, Joensuun kaupunki

Pirjo Siik,
ympäristöpäällikkö, Karkkilan kaupunki

Kysymyksiä ja keskustelua

Hyvin hoidetut metsät tuottavat monipuolisia hyötyjä yhteiskunnan eri tasoille

Tilaisuuden avaussanat

Timo Jaatinen

Metsäteollisuus ry:n toimitusjohtaja

Suomi on nyt ja jatkossa metsien maa

- Hyvin hoidetut metsät tuottavat monipuolisia hyötyjä yhteiskunnan eri tasoille
 - tuloja omistajille
 - työtä kuntalaisille
 - vienti- ja verotuloja yhteiskunnalle
 - virkistyskäytön mahdollisuuksia suomalaisille ja turisteille
- + globaalit monimuotoisuus ja ilmastohyödyt

> 75 %
pinta-alasta
on metsää

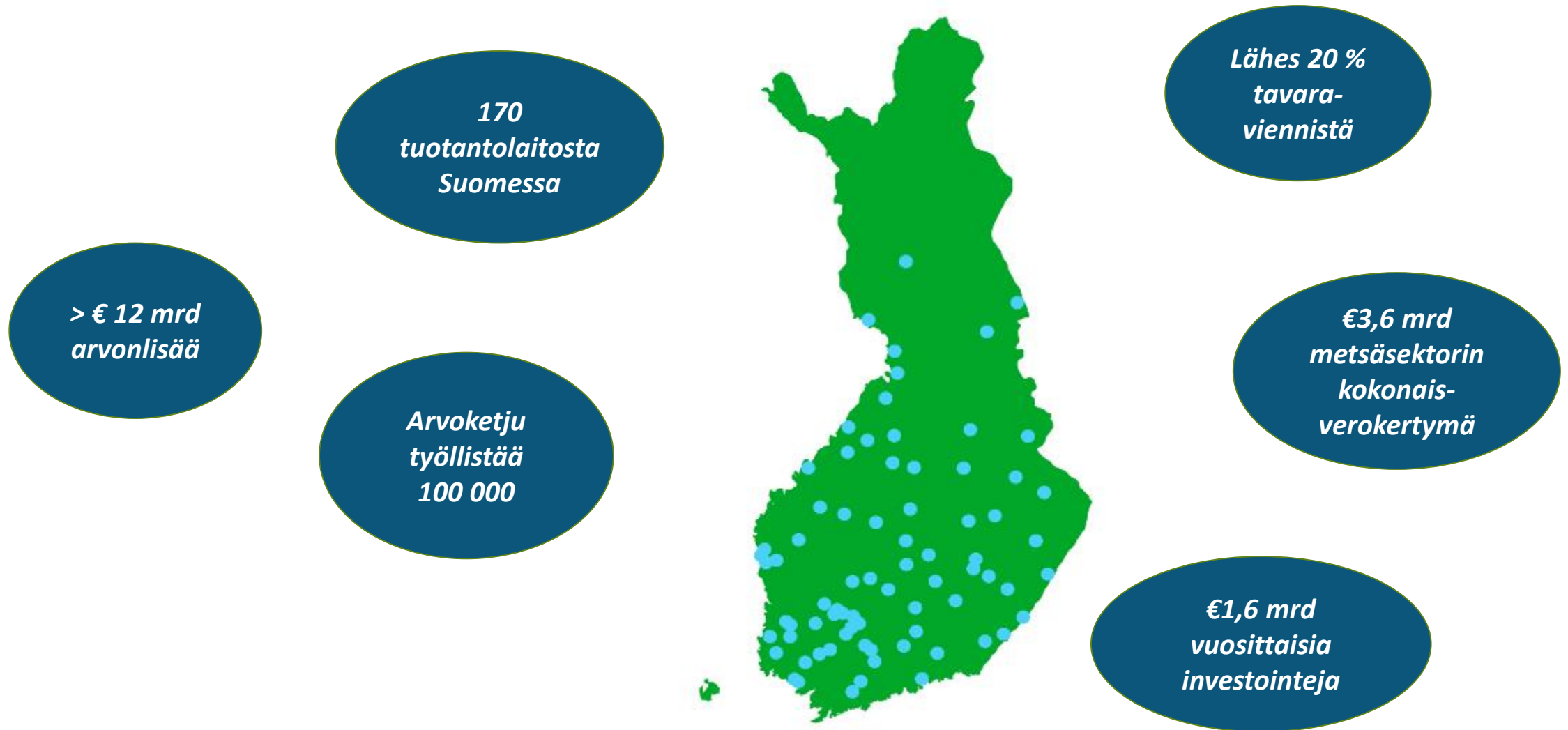
22.8 milj.
hehtaaria

2,48
miljardia
kuutiometriä
puuta

13 %
Suojeltuja
metsiä

10 %
Tiukasti
suojeltuja
metsiä

Suomi on myös metsäisen biotalouden maa

Hyvät tulevaisuuden näkymät

- Metsäteollisuudella on Suomessa poikkeuksellisen vaikuttava historia, mutta todennäköisesti vielä hienompi tulevaisuus.
- Globaalit megatrendit, kuten väestönkasvu, irrottautuminen fossiilisista raaka-aineista, elintason nousu, kaupungistuminen ja kasvava ilmastotietoisuus lisäävät metsäteollisuuden tuotteiden kysyntää ja tukevat alan kestävää menestystä.

Markkinakasvu 200 miljardia euroa vuoteen 2030 mennessä

Metsäteollisuuden tuotteiden globaali markkina kasvaa Kasvussa uusilla tuotteilla on entistä suurempi rooli

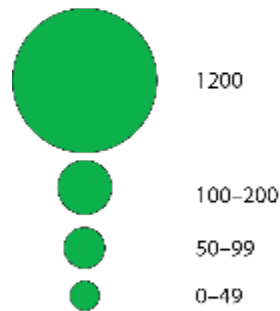

Lähde: Pöyry/Metsäteollisuustuotteiden globaalit markkinat ja kasvupotentiaali 2030 - raportti 2018

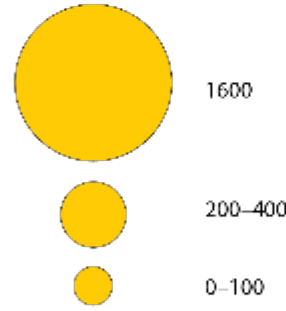
Metsäteollisuuden investoinnit ja investointisuunnitelmat vuodesta 2015 →

Investoinnin vaihe ja arvo, miljoonaa euroa

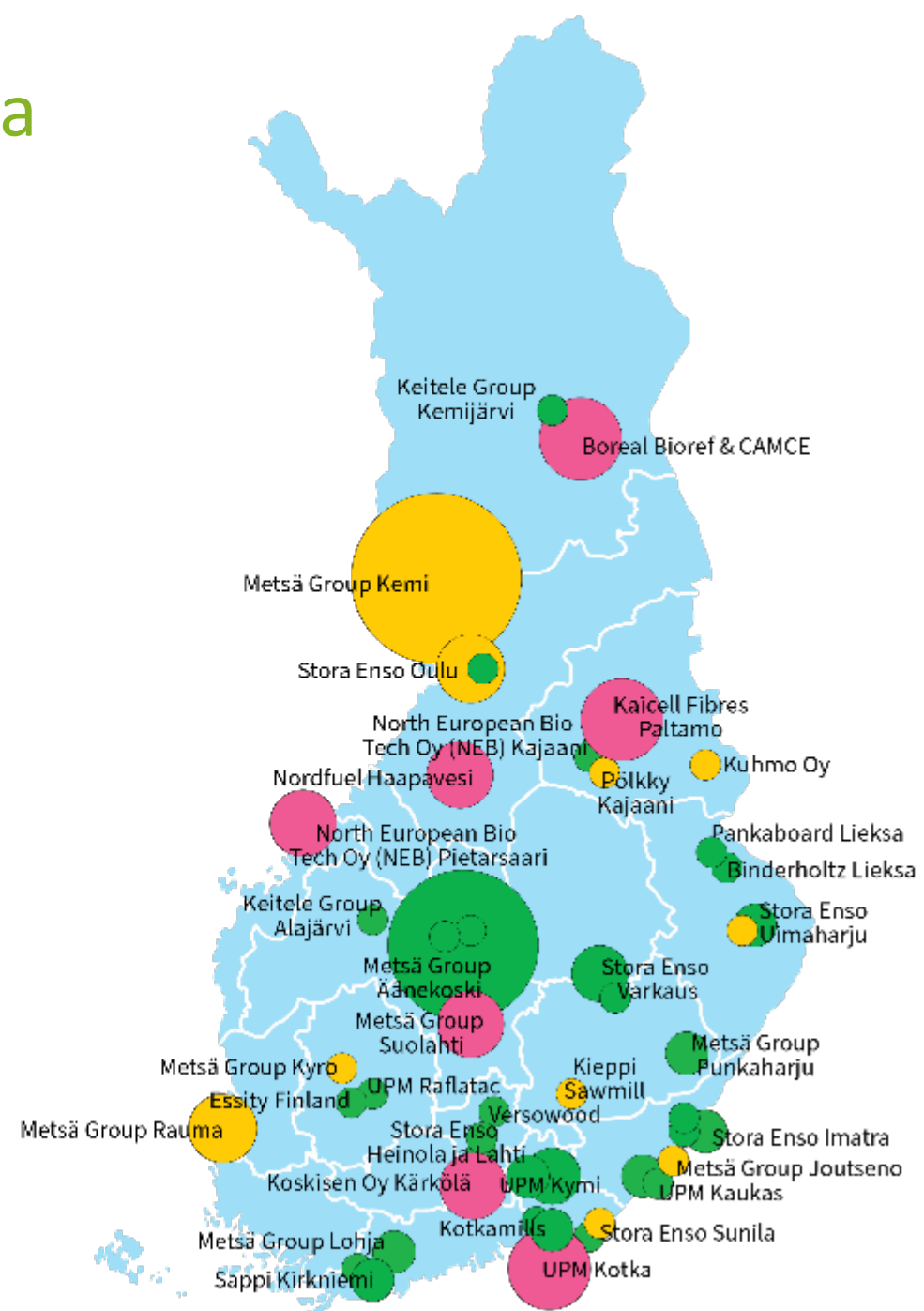
Valmiit investoinnit (2015-2019)

Tulevat investoinnit (2020-2022)

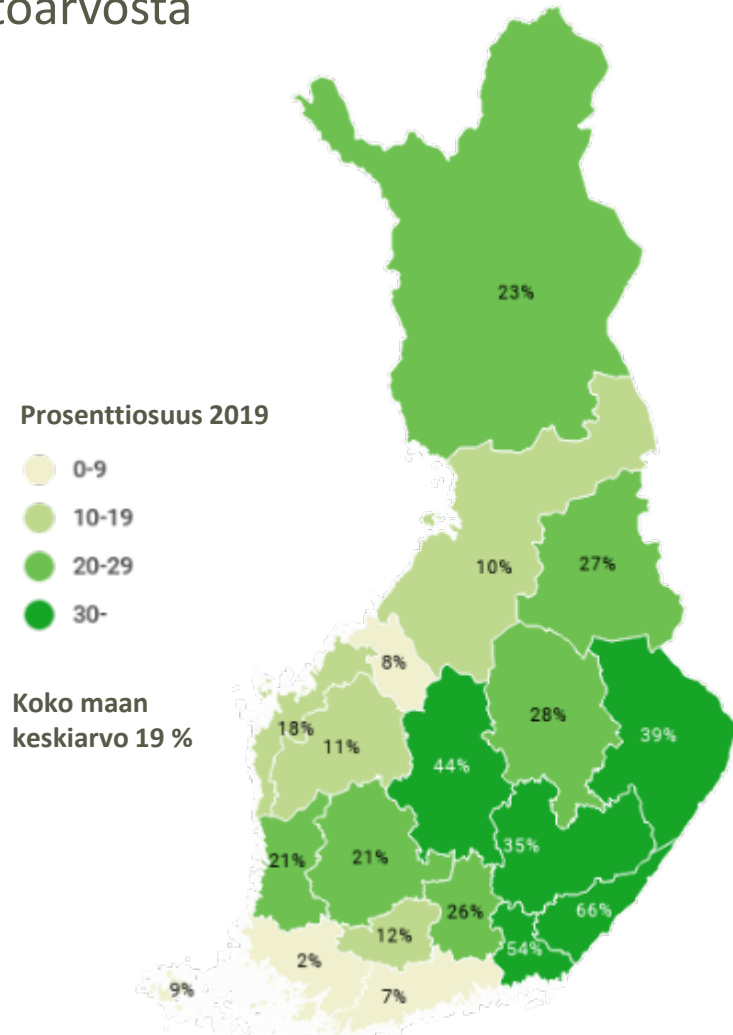

Suunnitteilla olevat investoinnit

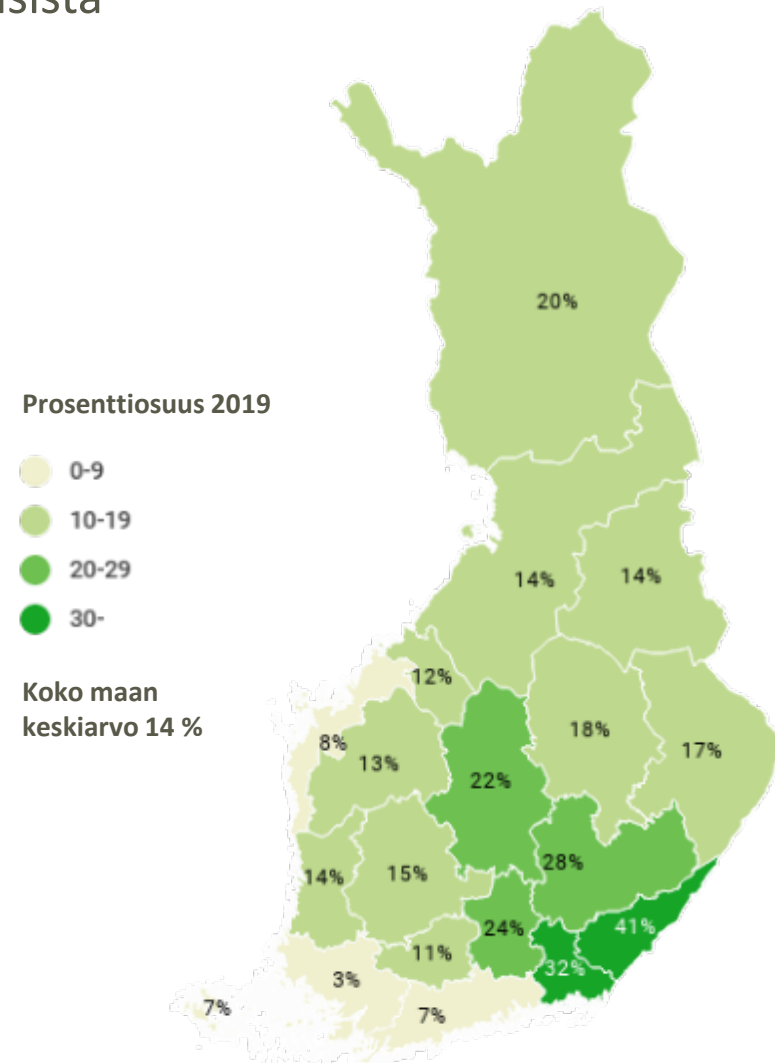

Metsäteollisuus on oleellinen osa maakuntien elinvoimaisuutta

Metsäteollisuuden osuus tehdasteollisuuden bruttoarvosta

Metsäteollisuuden osuus tehdasteollisuuden työllisistä

Metsien ja kuntametsien merkitys kunnille

Tavoitteet, merkitykset ja tarpeet

Timo Reina, Metsistä monipuolista hyötyä kunnille –webinaari 3.3.2021

Kuntametsien monet tavoitteet

Lähes kaikki Suomen kunnat omistavat metsää ja niiden käytölle kunnat voivat omistajina asettaa monenlaisia tavoitteita.

- Taloudellinen tuotto
- Virkistyskäytön lisääminen
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen
- Hiilinielut ja –varastot
- Ravinteiden kierrätyksen edistäminen ja vesistökuorman vähentäminen
- Maisema-arvon säilyminen

Yleisesti tavoitteet ovat muuttuneet viimeisen 10 vuoden aikana monipuolisemmiksi.

Kuntametsien merkitys

Suomen kunnat omistavat metsää n. 430 000 hehtaaria, joka on vain n. 2% kaikesta Suomen metsämaasta. Kuntien metsillä on kuitenkin kokoaan suurempi merkitys.

- Lähellä kuntalaisia ja helposti saavutettavissa
- Metsät tarjoavat hyvinvointi, terveys ja elinvoima vaikutuksia sekä mahdollistavat jokamiehen oikeudet (luontomatkailu, ulkoilu, marjastus, sienestys, ympäristökasvatus)
- Kaupunkimetsillä on tärkeä rooli monimuotoisuuden suojelussa
- Vastuullinen metsienkäyttö voi olla positiivinen imago kunnille ja toimia esimerkkinä yksityisille metsänomistajille

Metsien laajempi merkitys kunnille

Metsillä on samanaikaisesti merkittävä rooli sekä paikallistaloudessa että ilmastonmuutoksen hillinnässä.

- Kunnissa voidaan vaikuttaa puun käytön edistämiseen julkisessa rakentamisessa. Puun käytön lisääminen rakentamisessa on tehokas keino edistää kansallisen energia- ja ilmastostrategian ilmastotavoitteiden toteutumista.
- Metsätalous voi vaikuttaa positiivisesti paikallistalouteen (kantorahatulot, puunjalostuksen työpaikat). Uusimpana Kemin biotuotetehdas.
- Kunnilla on myös rooli yhteismetsien mahdollistajana (esim. Kauhavan yhteismetsä)

Kohti kestävämpää metsäomaisuuden hallintaa

Kunnat ovat nostaneet esiin toiveita ja kehittämistarpeita koskien kuntametsien hallintaa.

- Sujuvampaa tiedonhallintaa eri tietojärjestelmien välille ja avoimempaa yhteistyötä niin kunnan sisäisten kuin ulkoisten toimijoiden kanssa
- Päätäjien ja luottamushenkilöiden metsätiedon lisääminen – eri tavoitteiden luoman kokonaisuuden tarkastelu
- Päätöksenteon ja seurannan tueksi valtakunnalliset suuntaviivat/mittarit metsien käsittelyyn
- Enemmän resursseja

Kiitos!

Lisätietoja:

Kuntaliiton Kuntametsät –sivu: <https://www.kuntaliitto.fi/yhdyskunnat-ja-ymparisto/ymparisto/ymparistonsuojelu/kuntametsat>

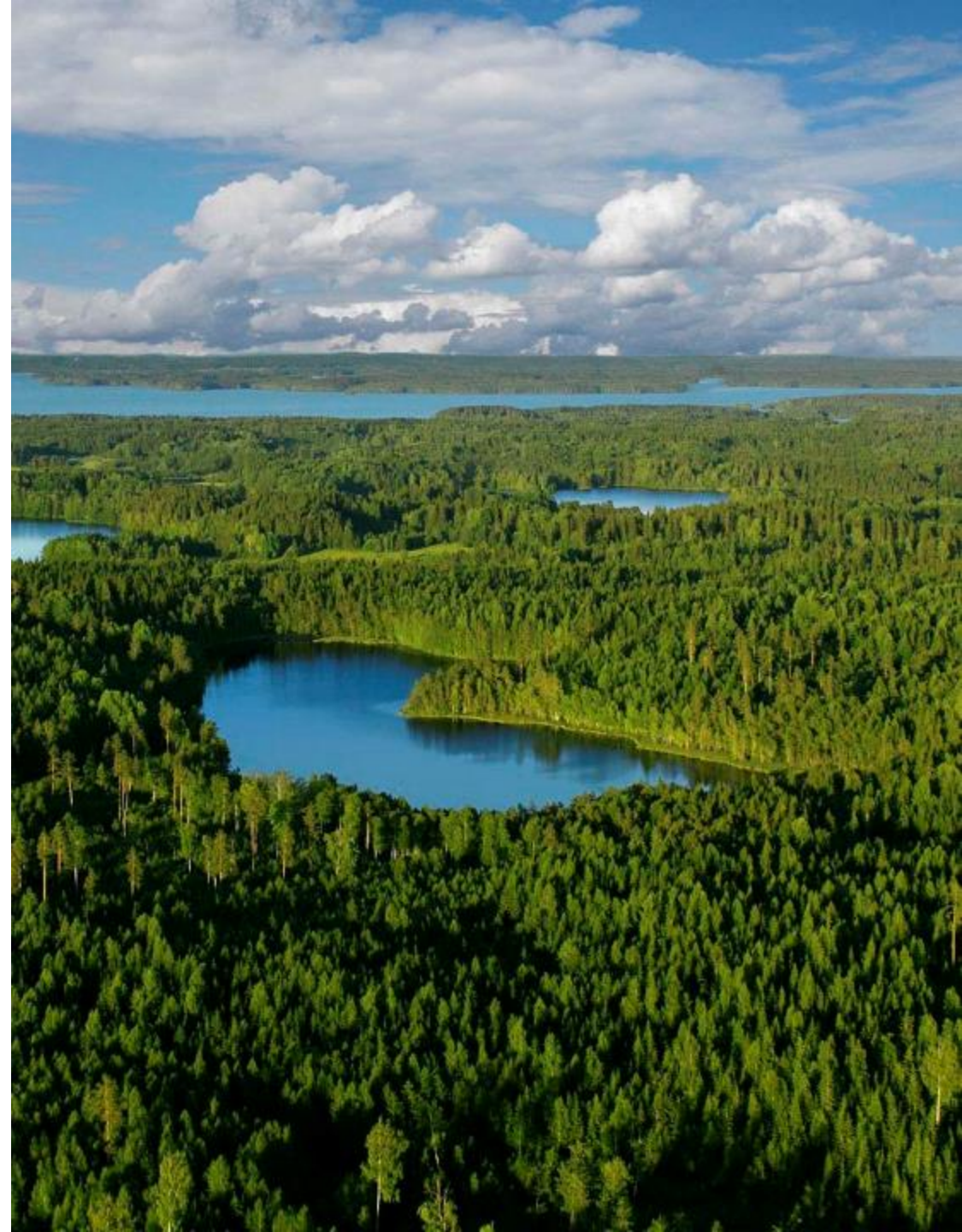

www.kuntaliitto.fi

Monipuolinen metsänhoito tarjoaa myös kunnille parhaan hyödyn

Metsistä monipuolista hyötyä kunnille -webinaari
Metsäjohtaja Karoliina Niemi

3.3.2021

Hyvästä ja oikea-aikaisesta metsänhoidosta kannattaa pitää kiinni

- Suomen metsävarat ovat kehittyneet suotuisasti ja kehitystä tulee ylläpitää jatkossakin kestävyyden eri osa-alueet huomioiden
- Taloudellinen kestävyys
 - Kannattavia investointeja metsätalouteen, tuloa omistajalle
- Ekologinen kestävyys
 - Panostuksia talousmetsien luonnonhoitoon
- Sosiaalinen kestävyys
 - Metsien säilyminen työ- ja virkistyspaikkoina
- Kestävyyden tuttuun elementtien rinnalle on noussut ilmastokestävyys
 - Tuoko se jotain uutta?

Aktiivinen metsänhoito tuottaa jatkossakin puuraaka-ainetta ja lisää metsien hiilivarastoa – ote metsäteollisuuden ilmastotiekartasta

- Sopeutuminen ja hillintä
- Metsien aktiivinen ja oikeaan aikaan toteutettu hoito
 - Taimikon- ja nuoren metsän hoito
 - Ravinnetalouden edistäminen
 - Jalostettu taimiaines
 - Jatkuva kasvatus reheville turvemaille soveltuvin osin

Hakkuiden rajoittamiskeskustelusta katse kohti metsänhoitoa – kustannustehokasta ilmastopolitiikkaa

Keskustelu metsien kasvatusmenetelmistä on ristiriitaista

- Jaksollisen ja jatkuvan kasvatuksen vastakkainasettelu on riistäytynyt keskustelussa – molempia tarvitaan myös kuntametsissä
- Hyvän metsänhoidon keskeinen periaate – jokaiseen metsikköön kohteelle parhaiten soveltuva menetelmä
- Tutkimus hyötykäyttöön eri kasvatusmenetelmiä valittaessa
 - Uudistumisen epävarmuus jatkuvassa kasvatuksessa
 - Jaksollisen kasvatuksen nopeampi kasvu
 - Jatkuvan kasvatuksen ilmastohyödyt tietyillä turvemilla

➔ ***Kaikki kasvatusmenetelmät edellyttävät metsänhoitoa ja toimenpiteitä monimuotoisuuden turvaamiseksi***

Metsäluonnon monimuotoisuuden turvaaminen on usean toimenpiteen summa

Lain- sääntö

- Metsälaki
- Luonnonsuojelulaki
- EU:n lintu-, luonto- ja uusiutuvan energian direktiivit

Vapaa- ehtoinen suojelu

- METSO
- Helmi

Vapaa- ehtoiset toimet

- Metsäsertifiointi (FSC ja PEFC)
 - 93 % talousmetsien pinta-alasta
- Hanketoiminta (tutkimus, hallinto ja sidosryhmät)
- Toimijoiden sitoumukset ja ympäristöohjelmat

Kaavoituksella on merkittävä rooli toimintaympäristön luomisessa

- Kaavoitus metsiin liittyvän bio- ja kiertotalouden kehityksen sekä aktiivisen ja kestävän metsänhoidon tukena
 - Kaavoituksella ei tule säätää turhia rajoitteita yksityisten maanomistajien metsille
- Kaavoituksen selkeys ja saatavuus paikkatietona
 - Pois kaavamerkintöjen viidakosta ja vaikeasta tulkinnasta
- Päätöksenteon tueksi kattava tieto
 - Jääkö uusien kaavojen vaikutukset esimerkiksi metsätaloudelle laadintaprosessissa selvittämättä

➔ ***Metsäisessä Suomessa kilpailukykyinen metsäsektori ja elinvoimaiset kunnat tarvitsevat toisiaan***

J • ENSUU

Käytännön kokemuksia metsäomaisuuden hoidosta Joensuussa

Kuntavaaliweb

Merja Kuukkanen Maaomaisuus/metsät 3.3.2021

Metsätalous Pohjois-Karjalassa

- Pohjois-Karjalan tärkein luonnonvara on metsät. Maakunnan maapinta-alasta 89 % on metsiä, näistä 27 % turvemaiden metsiä. Metsätalousmaata on 1 590 000 ha, valtion ja suurten metsäyhtiöiden omistus on Pohjois-Karjalassa suurempaa kuin useimmissa muissa maakunnissa.
- Suuret metsävarat ovat mahdollistaneet alueen metsä- ja sahateollisuuden kehittymisen ja metsäalalla on merkittävä vaikutus Pohjois-Karjalan aluetalouteen ja työllisyyteen. Joensuuhun on syntynyt myös laaja metsätalouteen, sen kehittämiseen ja metsätalouden vaikutuksiin keskittynyt tutkimuksen ja kehittämisen osaamiskokonaisuus, mm. Itä-Suomen yliopisto, Karelia AMK, Luonnonvarakeskus ja Euroopan metsäinstituutti (EFI).
- Puun tuotannon ohella metsät ovat keskeinen luonnonvara myös marjastuksen ja sienestyksen sekä luonnon virkistyskäytön ja matkailun kannalta. Metsillä on myös suuri merkitys hiilinieluinä ja korvaamalla fossiilisia polttoaineita.

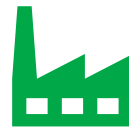
Joensuun kaupungin metsäomaisuus

metsäomaisuus
8 770 hehtaaria

puusto
1,4 milj. m³

hakuusuunnite
28 000 m³/vuosi

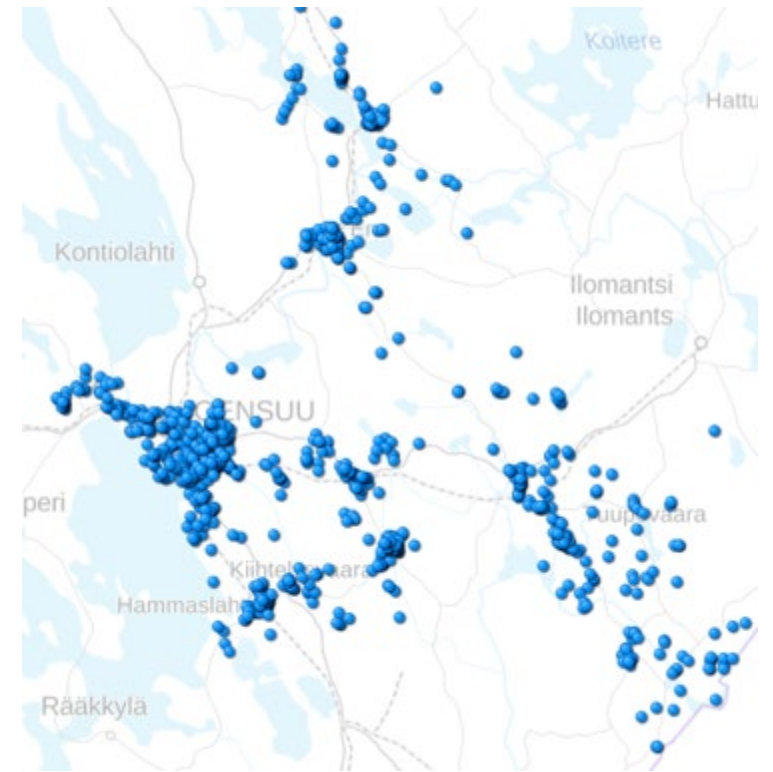
puuston kasvu
52 000 m³/vuosi

Suojelualueita
510 ha 5,6 %
metsäpinta-
alasta

Metsien käyttömuodot ja niiden yhteensovittaminen

- Puuntuotanto, tuottotavoite talousmetsillä
- Virkistyskäyttö, käyttö lisääntyy, kestävyys?
- Maisema, merkitys kasvaa, lähimaisemat
- Luontoarvot, merkitys kasvaa
- Viihtyvyys, hyvinvointi, merkitys kasvaa
- Turvallisuus

Viljellen varjellen, kaataen ja kasvattaen

- Suunnitelmallista metsänhoitoa jo 1940-luvulta
- Ensimmäinen metsänhoidonlinjaus 2009
- Kaikessa metsänhoidossa ensisijaisena tavoitteena on vaalia metsien elinvoimaisuutta ja monimuotoisuutta.
- Hoidon minimitaso tulee metsälaista, luonnonsuojelulaista ja PEFC- metsäsertifioinnin kriteereistä, ja tavoitteena on ylittää tämä taso.

Metsänhoidonlinjaus

Sisältö

- Kokonaisvaltainen ja moniarvoinen viher- ja metsäalueiden pitkän tähtäimen toimintasuunnitelma
- Omistajan hyväksymä strategia koko kaupungin metsänhoidolle
- Tavoite siitä, mihin kaupungin omistamien metsien hoidolla pyritään
- Opas metsissä työskenteleville

Tavoitteet

- Tuottotavoite ainoastaan talousmetsillä
- Suojelu 7 %:iin seuraavan 10-vuotiskauden aikana
- Hakkuumäärä 29 000–31 000 m³/vuosi (=noin ½ kaikkien metsien kasvusta)
- Sertifiointi PEFC, siirtyminen FSC:hen vaiheittain talousmetsien osalta

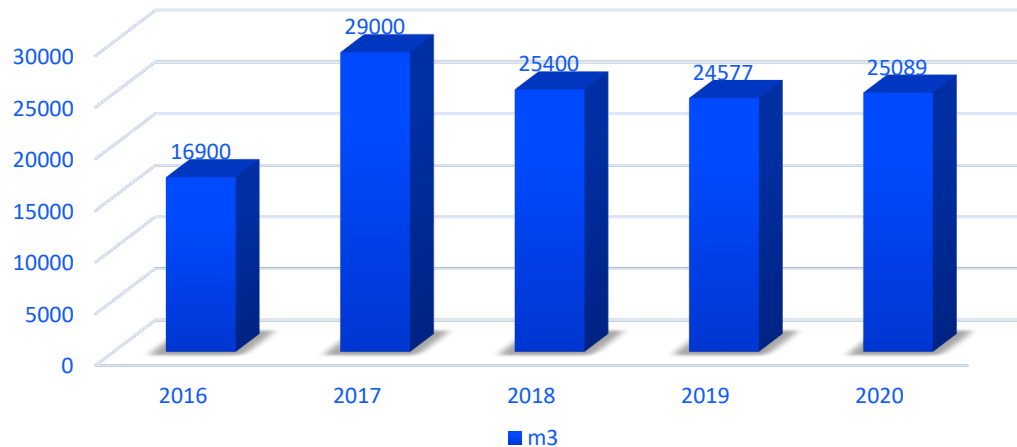
Metsien taloudellinen merkitys

Talousvaikutukset kaupunkirakennepalvelut

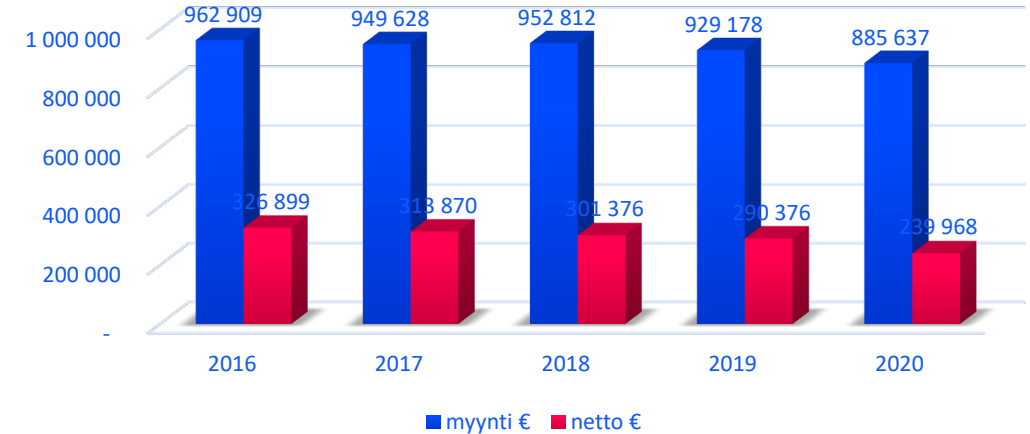
Puun myyntimäärät

Puun myyntitulot

Puun myyntimäärät 2016–2020

Puun myyntitulot 2016–2020

Omien metsien talousvaikutukset Joensuun kaupungissa

- Metsät 3,37 % krakin tuloista ja 1,9 % menoista
- Metsät 0,9 % koko kaupungin tuloista ja 0,13 % menoista
- Maa- ja vesialueiden arvo taseessa 2019 oli
14 240 700 €
- käypä arvo: talousmetsät 28 milj. €, muut: puusto 9,5
milj. €, muut arvot hankala muuttaa euroiksi

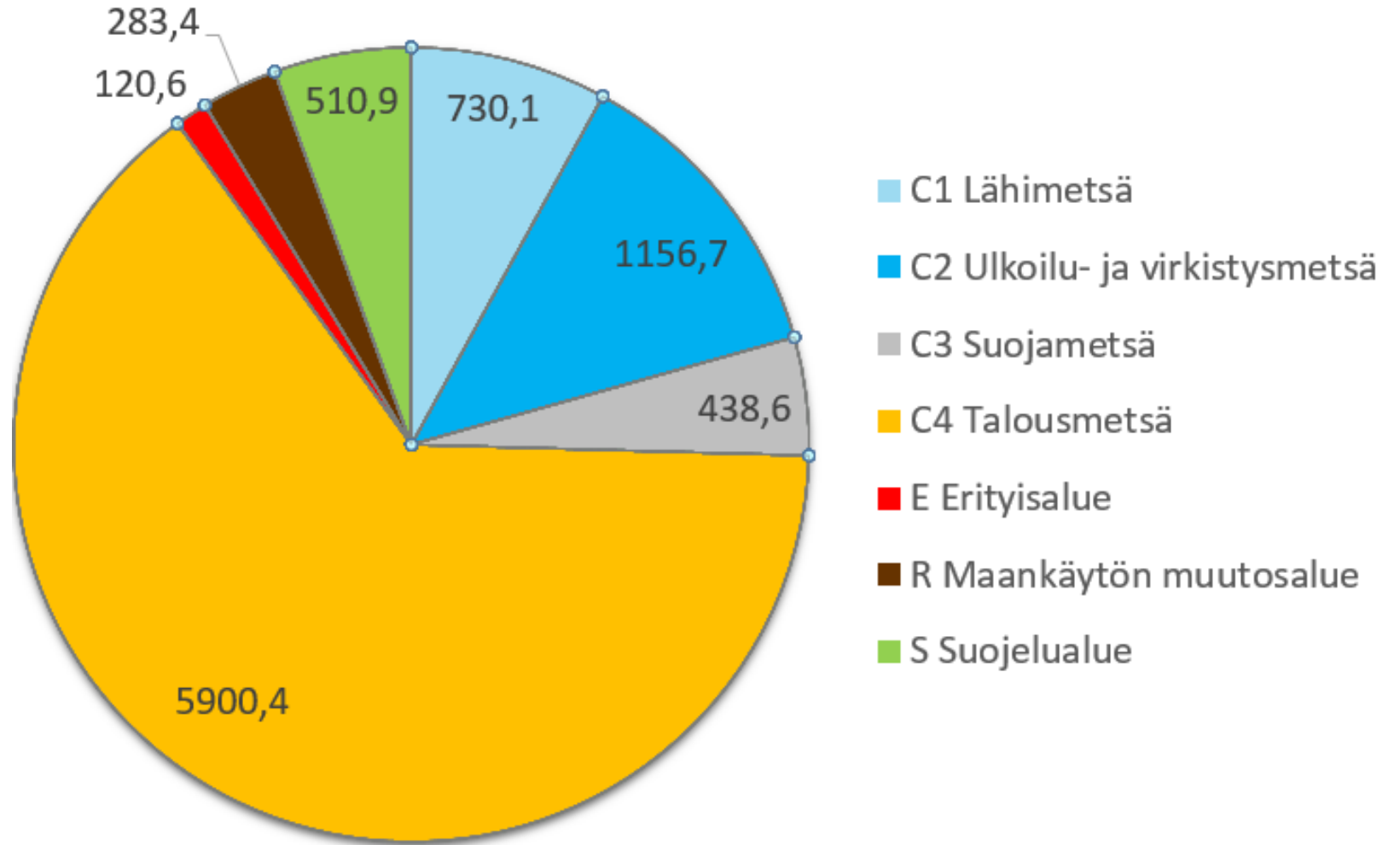

Metsien hoito

Hoitoluokat

- Metsämaa: 8 770 ha (95,9 %)
- Kitumaa: 154 ha (1,7 %)
- Joutomaa: 218 ha (2,4 %)
- Muu metsätalousmaa: 7 ha

- Metsä-, kitu- ja joutomaat on jaettu 7 hoitoluokkaan, joista talousmetsien osuus (65 %) on selvästi suurin

Metsien hoito ja resurssit

- Talousmetsät noin 260 ha/v ja lähimetsät noin 150 ha/v
 - taimikonhoito ja pienpuuston hoito 200 ha/v
 - muokkaus, istutus ja kylvö 1–40 ha/v
- Luonnonhoito noin 10 ha/v
- Rakennettavat alueet noin 30 ha/v ja muut noin 20 ha/v
- Metsäsuunnittelu ja suunnitelmien päivitys 300 ha/v
- Metsänlannoitus 10 ha/v ja metsätiet 1 km/v uutta tietä +huolto ja kunnostukset, kokonaistieverkko noin 20 km + osakkuustiet
- Metsät osa maaomaisuutta, kaksi toimihenkilöä ja kaksi metsuria ja kesällä noin 10 määräaikaista opiskelijaa

Luonnonhoito ja ilmasto

Ilmasto

- IPCC:n ja kaupungin ilmastostrategian mukaan tavoitteena kasvihuonekaasujen vähentäminen ja metsien kestokyvyn, tuoton ja hyvinvoinnin kasvattaminen sekä hiilivaraston säilyttäminen ja kasvattaminen, kaupungin oma tavoite: hiilineutraali Joensuu 2025.
- Ilmastokestävään metsätalouteen siirtymiseksi hiililaskennat on tehty kaupungin omasta metsävara-aineistosta, noin 9000 ha, 10 000 kuviota.
- Tällä hetkellä kasvu noin 50 000 m³ ja hakkuusuunnite noin 30 000 m³.
- Valmistumassa vertailu ja analysointi hiilen sidonnan ja metsätalouden tavoitteiden kannalta. Metsänhoidonlinjaus ja sen tavoitteet ja hiililaskelmien tulokset sovitetaan yhteen ja tehdään tarvittavat korjaukset.
- Varautuminen tuuli-, hyönteis- ym. riskeihin.

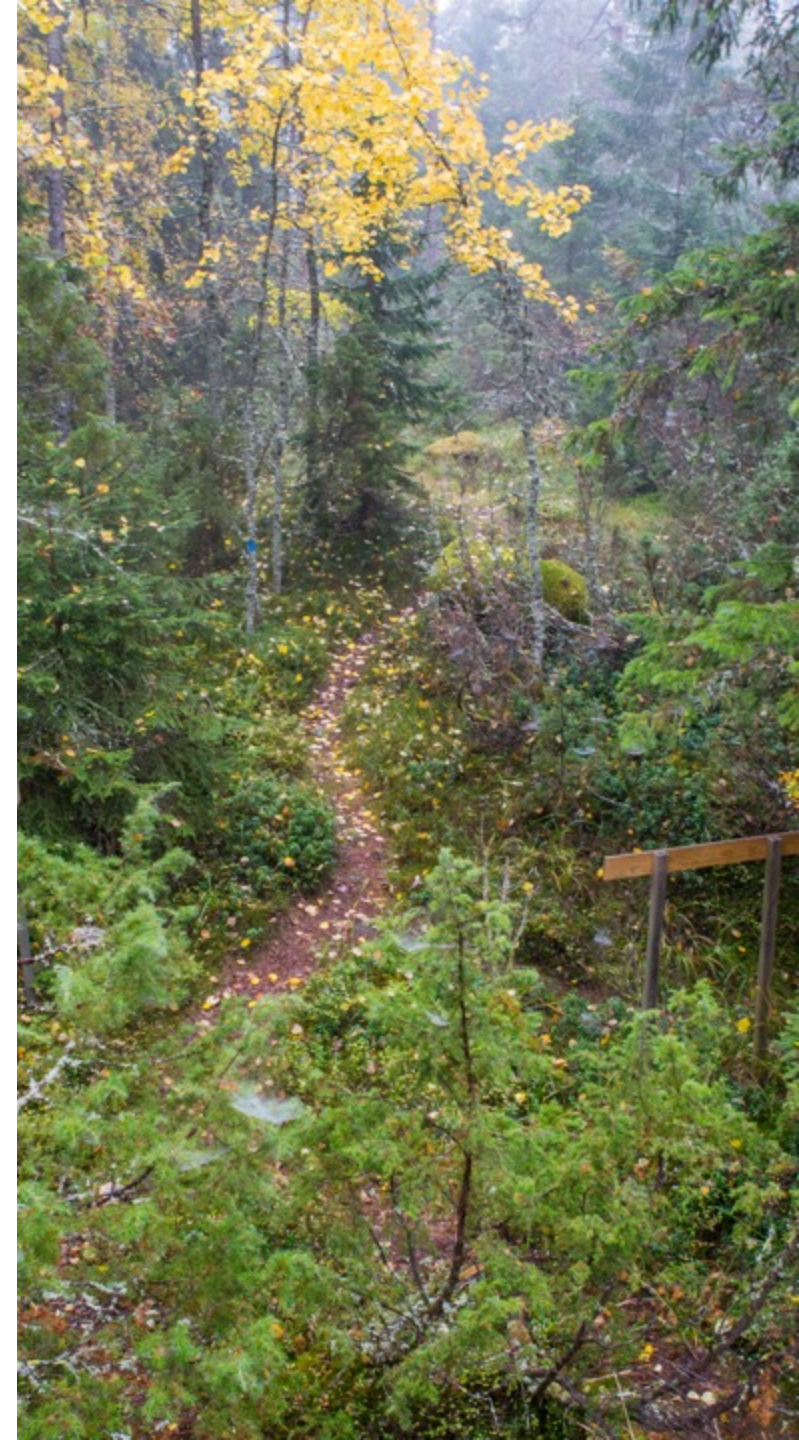

Luonnonhoito

- Suojeltua metsää reilut 500 ha, tavoite noin 1000 ha vuoteen 2030 mennessä
- Hoito erillisten HKS:n mukaan: Repokallio, Kuhasalo, Pärnä

Tulevia hankkeita:

- Luomukeruualueita sertifioidaan noin 1000 ha vuonna 2021
- Kunta-Helmi -20 hankkeessa rahoitus Elovaaran HKS:lle ja luonnonhoitotöille vuosille 2021 ja 2022
- Sotka-hankkeen kanssa Murtosuon kosteikko (entinen turvetuotantoalue noin 25 ha) syksyllä 2021
- Joutomaiden metsitys, kartoitus tehty 2019, noin 40 ha

Tulevaisuuden haasteita

- Lisääntynyt ympäristötietoisuus, luonnon ekosysteemipalveluiden hinta
- Säilyvätkö luontoaktiviteetit koronan jälkeenkin yhtä suosittuina?
- Kuntatalouden kiristyminen
- Osaavan työvoiman saatavuus

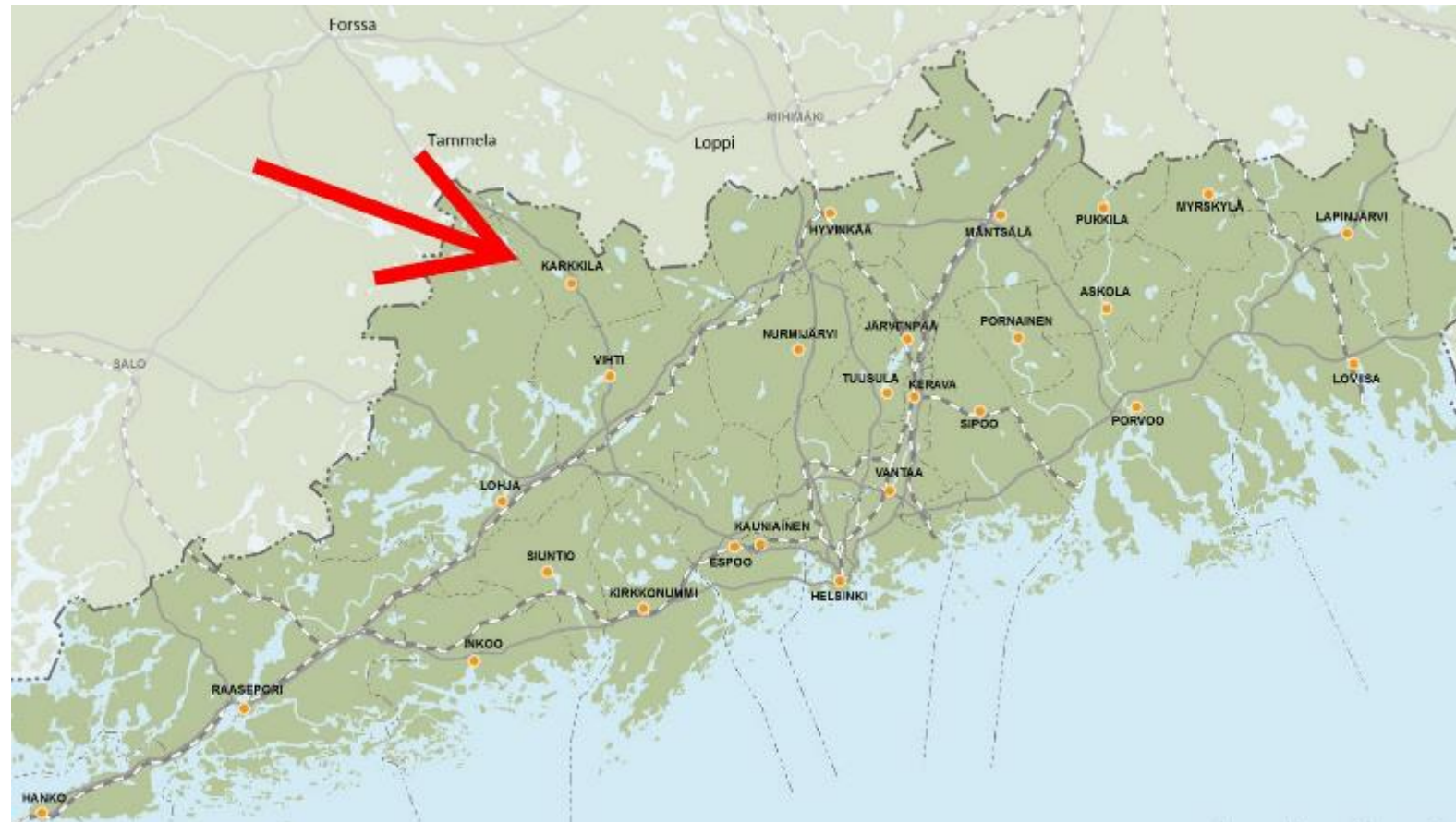

Viljellen, varjellen, kaataen ja kasvattaen.

Karkkilan kaupungin metsien hoito 3.3.2021

Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Olet varmaan kuullut Karkkilasta, mutta missä se sijaitsee ?

Karkkila on kaupunki

- Helsingistä Poriin kulkevan valtatie 2 varrella:
Helsinki 70 km, Vihdin Nummela 25 km
- Nimi Karkkila: Karkin kantatilasta ja Karkkilan kylästä
- Ruukki/teollinen historia alkoi 1823, kun Högforsin masuuni valmistui, sittemmin Högforsin valimo
- Pyhäjärven kunta 1867 ja Karkkilan kauppala 1932 =>
1969 Karkkilan kauppala => kaupunki 1977
- Asukasmäärä 1990- ja 2000-luvulla vaihdellut (8000-9000 as),
vuonna 2020 noin 8700 asukasta

Karkkilan maastot ja luonto vaihteleva

Maisemakuvaltaan vaihtelevaa:

- Etelästä Vihdistä viljelytasangolta pohjoiseen Tammelan ylängölle maasto nousee, Uudenmaan korkein kohta
- Länsi-luoteisosassa korkeustasoltaan vaihtelevaa moreenipeitteistä mäkimaastoa, jatkuu Lohjan puolelle
- Länsiosassa pieniä järviä ja lampia, muutama isompi järvi, pinta-alasta 5% vettä, alueen jakaa Karjaanjoen latvajoet
- Itäosassa harjualueita, soita (1000 ha), pohjavesialueita
- Maa-alasta 70 % metsätaloudelle soveltuvaa metsää

Puutarhakaupunki, metsäinen maisema

Keskusta Pyhäjärven rannalla

Metsien omistus Karkkilassa

- Karkkilan alue 255k-m², josta metsiä 173,5 k-m²
- Metsiä omistavat metsäyhtiöt (UPM-Kymmene Oyj n. 2000 ha, Finsilva), Hajakanmaan yhteismetsä (n. 1000 ha), pienomistajia 866 kpl (metsätilan keskikoko 16 ha), Karkkilan kaupunki (metsäsuunnitelmassa 490 ha)
- Karkkilan kaupungin metsistä 64% talousmetsää (314 ha), 12% joutomaita ja luontokohteita 24% (metsä- ja luonnonsuojelulain mukaiset ja muut, yht. 118 ha)
- Kaupungin metsistä 82% sijaitsee keskustan ympärillä (353 ha), tästä arvokkaita luontokohteita 30%

Kaupungin metsät

- Kaupungilla talousmetsiä keskustan ympäristössä 246 ha, muualla 68 ha
- Arvokkaaksi luontoympäristöksi tunnistettu 110 ha, metsä- ja luonnonsuojelulain mukaisia kohteita näistä 5%
- Vanhoja metsiä ei juuri lainkaan ole
- Keskustassa varttuneiden kasvatusmetsien osuus 40%, uudistuskypsää metsää 11%, erirakenteisia metsiä 13%, 10 vuoden kuluttua iso osan metsistä uudistusiässä
- Muualla sijaitsevista taimikoiden ja nuoren metsän osuus noin puolet, erirakenteista metsää neljannes.

Kaupungin metsien luonto vaihtelevaa

Kaupunki omistaa metsää
Karjaanjoen varressa ja
kuivatulla Toivikkeensuolla

Kaupungin metsien hoito

- Mhy Länsi-Uusimaa tärkeä kumppani 80-luvulta lähtien
- Metsistä kaupungilla vastaava henkilö vaihtunut:
puutarhuri -> tehtävä yhdyskuntatekniikalle (ong. resurssit ja osaaminen)
- Perinteinen talousmetsien hoitoon keskittyvä
metsäsuunnitelma 2008-2018, ei strategista linjausta
- Metsiä hoidettu suunnitelman mukaan (paitsi taimikonhoito)
- Mhy:n aktiivinen (ehdotukset toimenpiteistä), kaupunki ollut
passiivinen paitsi kun on ollut tarvetta rahalle, suhtautunut
Mhy:n esityksiin myönteisesti, luottanut Mhy:n
asiantuntijuuteen

Kaupungin metsien hoidon tulevaisuus

Uusi metsäsuunnitelma, syitä uudenlaisille tavoitteille:

- keskusta-alueen osayleiskaava (2014), laajoilla alueilla retkeily-, ulkoilu- tai virkistysaluemerkintä, myös ympäristö- ja luontoalueita -
> haasteita maisematyöluopien käsittelyssä
- Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys ja osa valtuutettuja olleet aktiivisia: aloite/vaatimus avohakkuiden kieltämisestä
- Karkkilan Latu aktiivinen kehittämään ja toteuttamaan keskusta-alueen ulkoilureittiverkostoa -> metsien hoito sopeutettava virkistyskäyttöön
- Lähivirkistysalueiden kunnostussuunnitelma laadittu 2020
- Luontoarvojen turvaaminen, Kestävä Karkkila –ohjelma laadittavana
- Metsien taloudellinen merkitys kaupungille ollut viime vuosina vähäinen

Uusi metsäsuunnitelma työn alla

- Perinteinen päivitetty metsäsuunnitelma valmistunut ja sen kehittäminen työnalla – ”vauvantöppösissä”
Ajatuksia kehittämistyöstä =>
- Valtuuston strategiset linjaukset kaupungin metsien hoidolle
- Tunnistetaan virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet, joille ”omat tavoitteet ja suunnitelmat”
- Tarkistetaan asemakaava-alueella sijaitsevien metsäisten alueiden luokittelu: metsäsuunnitelman mukaiset alueet, puistosuunnitelma
- Kehitetään metsäsuunnitelman toteutustapaa sekä valmistelu- ja hyväksymisprosessia

Karkkilassa luonto on lähellä

Kysymyksiä puhujille, kommentteja?

- Lue lisää www.metsateollisuus.fi/kuntavaalit
- Tulevalla viikolla julkaisemme kiinnostavia tuloksia kyselystä yli 1700 kuntavaaliehdokkaalle.
- Seuraa keskustelua ja osallistu

 @metsateollisuus

- **Lämmin kiitos kaikille osallistujille,**
tallenne webinaarista jaetaan tällä viikolla.

